

IN MEMORIAM

BRANKO KARANOVIĆ

(1927 — 1964)

Na zadnji dan 1964. godine poginuo je u saobraćajnoj nesreći drug Branko Karanović. On je bio prvi direktor našeg Agrarnog instituta, ostajući sve do nenadane, prerane i tragične smrti član Savjeta i Radne zajednice Instituta, bdijući nad razvojem i djelovanjem mlade naučne ustanove, koju je osnovao i od nje tako mnogo očekivao.

Svi članovi i suradnici našeg Instituta voljeli su i cijenili Branka ne samo zbog toga što je mnogo učinio za našu ustanovu, što je neke od nas doveo u nju, savjetovao, pomagao i ohrabrilao, nego prije svega zbog toga što je on svojim ljudskim kvalitetama, neposrednim ophodenjem, toplinom i iskrenošću izazivao ljubav i poštovanje svih koji su ga pobliže poznavali.

Smrt je Branka Karanovića zatekla na dužnosti generalnog direktora Jugoslavenske poljoprivredne banke, na kojoj se predano zalagao za naj-progresivnije koncepcije i mjere u našoj agrarnoj politici. Mali partizan, omiljeni kurir Protučetničkog bataljona u Slavoniji, komunista od svoje šesnaeste godine, požrtvovni skojevski i omladinski rukovodilac, drug Karanović je bio pripadnik one generacije koja je ostala simbol čiste odanosti socijalističkoj revoluciji i koja je iz rata izšla sa zrelošću borca i u cvijetu mlađosti krenula na nimalo teže mirnodopske juriše: na obnovu i izgradnju, u političke bitke i obaveze, na odricanja, vlastito opismenjavanje i školovanje, na ponekad bolna prilagođavanja mirnijim tokovima života i određena sukobljavanja idealja sa stvarnošću. Branko se rvaо s tuberkulozom, učio, studirao, radio i upravo kada je naša zajednica od njega mogla najviše očekivati nestao je u tragičnom udesu.

Branko Karanović je često govorio o neophodnosti da se stvore i ospose institucije i kadrovi, koji će se posvetiti naučnoj marksističkoj analizi socijalističkog preobražaja sela i poljoprivrede. I ne samo govorio. On je svojim djelom i zalaganjem pridonio ovim nastojanjima. Govorio je o tome, kako bi se i sam najradije posvetio naučnom radu, pripremao se za teme, koje će obrađivati. Nije dospio, a čini se, da ne bi ugrabio takve trenutke i mogućnosti da se njegov život produžio. Jer, on je bio čovjek akcije, vrsni organizator, čovjek s brzim refleksom, velikom intuicijom i intelektualnom radoznalošću i snalažljivošću, koja je svoj temelj imala u prirodnoj bistrini

siromašnog seljačkog djeteta, a život, dužnosti koje je povijesni trenutak pripisivao njegovoj generaciji, njegov dinamični duh i temperamenat nisu mu omogućavali punu koncentraciju, mirno i strpljivo ostajanje u istim kolotečinama, prilagođavanje kabinetском radu i gledanju. Pa ipak, u onome što je napisao i izgovorio o agrarnim problemima, o poljoprivredi, kućnoj radnosti, drugim društvenim temama, naslućivao se nesumnjivi smisao za naučni pristup i analizu.

Drug Branko Karanović je zaslužan i za pojavljivanje našeg časopisa »Sociologija sela«.

Agrarni institut zadržat će trajnu uspomenu na druga Branka Karanovića, svog osnivača i prvog rukovodioca.